

цим не слід забувати, що держава може лише коригувати напрямки розвитку фондового ринку, а його стан та перспективи залежать виключно від діяльності суб'єктів господарювання.

Список використаних джерел:

1. Джусов О. А., коротун А. С. Фондовий ринок України: сучасний стан, проблеми розвитку та перспективи / В. О. Поворозник// офіційний сайт національна бібліотека України імені В. І. вернадського, київ [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Краснова І. В. Фондовий ринок в Україні: стан та перспективи розвитку / І. В. Краснова // Проблеми економіки. – 2014. – № 1. – С. 129–134.
3. Чернишук В. Р., Данькевич А. П. Розвиток ринку цінних паперів: проблеми й перспективи / Фінанси України. – 2011. – № 8. – С. 96–103.
4. Яцюк Г. В. Модернізація торгівельної інфраструктури ринку цінних паперів / Г. В. Яцюк // Фінансова інфраструктура України: проблеми та напрямки розвитку: зб. тез Всеукр. наук. – практ. конф. – Київ : Криниця, 2013 – С. 170–172.

Гордійчук А.Ю.

студент,

Науковий керівник: Дученко М.М.

кандидат економічних наук, доцент,

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

РОЛЬ КРЕДИТУ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ

Основна мета: Вивчити дію кредиту в економічній системі, відкрити суть кредиту та його функції, висвітлити негативні та позитивні сторони кредитування.

Головним завданням є:

- Визначити роль і значення кредитування в економічній системі;
- Розглянути форми, фактори кредиту та його сутність та функції;
- Розглянути кредит як засіб державного регулювання економіки;
- Розглянути проблеми кредитного ринку;

Вітчизняний розвиток кредитно-валютних відносин має невелику історію. Основою для утворення таких відносин була комуністична система господарювання Радянського Союзу. Так як, головною складовою цієї галузі є найліквідніший ресурс – гроші, то її розвиток від планової до ринкової системи господарювання відбувся досить швидко. На даний час Україна немає достатньо власного капіталу, тому для неї важливо наладити хороші кредитні відносини з МВФ, МБРР та іншими світовими фінансово-кредитними установами. Це має великий вплив на формування кредиту у світовій сфері. Дякуючи своєму місцю розташуванню в Україні при певних умовах та належних зусиллях міг би утворитись потужний світовий фінансовий центр [1, с. 349].

Через свою багатофункціональність, кредит має вагомую роль в економіці кожної країни. Його роль можна помітити за його впливом на господарчу діяльність держави та можливістю швидко розвивати різні ланки економіки. За участю кредиту відбувається:

- розподіл та перерозподіл ВВП;
- мобілізація грошей для подальшого залучення їх народним господарством як банківську позичку;
- слідкування за фінансовою діяльністю господарств [2, с. 104].

Створення сучасного економічного механізму висуває на передовій принципово нові підходи до встановлення відсоткових ставок: терміни та ефективність кредитування, величина ризику за вкладеними коштами, форма участі банку у розвитку економіка.

Ще одною важливою умовою, пов'язаною з економічною сутністю банків, є така функція, як посередництво в кредиті – банки дають кредити, спираючись на певні кредитні ресурси. Ще донедавна, це основне правило кредитування було проігноровано в Україні. Формування та розподіл кредитних ресурсів проводилось не всіма банками, а Нацбанком, як єдиним кредитним фондом всієї держави.

В Україні не використовуються всі позитивні сторони кредиту. Це пояснюється слабким розвитком ринкової економіки. Почався процес створення ринку позикового капіталу, демонополізація та децентралізація економіки ще не завершені, робота банків із кредитами не на рівні ринкових принципів. Регульовальна роль кредиту також обтяжується економічними кризами та інфляційними процесами [3, с. 262].

Зараз, в нас поруч з кредитуванням сукупного об'єкта, активно діють одноразові кредити. З повного обсягу кредитів, залучених у сферу матеріального виробництва станом на 1 грудня 2016 р., 80,6% припадають на матеріальні запаси та виробничі витрати, 15,3% – на накопичення запасів та запасів у торгівлі. Кредити, що надані для розрахунків, – 40,8% від загальної суми кредитів, термін погашення яких не настав [4].

Тепер роль кредитування у сфері зовнішніх економічних відносин зростає. Ці значні зміни, які виникають в Україні в результаті повалення соціалістичної системи та переходу до ринкових відносин, майже неможливі без отримання кредитного фінансування від світової спільноти. Загалом сума отриманих кредитів із-за кордону в економіку нашої країни у 2016 році склала 18,3 млрд. грн.

З 2007 року характерно зростання активності банків та обсягу кредитних вкладень. Значно зростає залишки кредитних боргів, які станом на 1 березня 2016 р. склали 17,1 млрд. грн., А на 1 жовтня 2016 р. заборгованість за кредитами банківської системи України склала 28,2 млрд. грн. Станом на листопад 2016 р. борг за кредитами в іноземній валюті склав 17,5 млрд. грн. Або 52,1% загального балансу заборгованості за рахунок банківських кредитів, інші 9,7 млрд. грн., або 47,9%, – у нацвалюті. Тенденція збільшення частки боргу за кредитами в іноземній валюті (у розрахунку на національну валюту) на 9 місяців – у 2016 році збільшилась на 33,1%, що пояснюється девальвацією гривні, та її ризиком падіння.

На 2016 рік характеризується збільшенням активності кредитування НБУ. Збільшення інвестицій НБУ в основний капітал пояснювалося кредитами, наданими в іноземній валюті. Це не тільки посилило кредитний ринок, але й підтримало його стабільність і сприяло стабільності гривні.

Головною проблемою є правильне залучення кредитів. Левова доля – це короткострокові позики, частка яких у 2010 році перевищила 80% від суми всіх кредитів. Зниження обсягу кредитування державних підприємств в першу чергу пов'язане з цільовими факторами використання кредиту. В даний час, вищевказані підприємства мають необхідність у довгострокових кредитах на відновлення виробничих потужностей та використання нових технологій. Але, щоб отримати такі кредити, потрібно мати стабільний кредитний ринок та набагато нижчу відсоткову ставку [5].

Кредит буде сповна виконувати свої функції тільки тоді, коли всі складові кредитної системи України будуть ефективно його використовувати. Тому, беручи це до уваги, ми бачимо, що кредит займає провідну роль у вдосконаленні ринкової економіки нашої держави:

- допомагає розвиватись малому бізнесу, чим істотно впливає на формування конкурентного ринку.

- впливає ледь не на всі галузі економіки України, і відіграє як стимулюючий фактор у їхньому становленні.

- стабілізує та покращує ефективність роботи кредитного та грошового ринків.

Завдяки успішній політиці Нацбанку у 2016 р., кредитний сектор України почав розвиватись та ефективно функціонувати. Кредити мають бути основним стимулятором економіки, але, оскільки, за минулі 3 роки обсяг депозитів, був більшим, ніж загальна сума кредитів, які банки дали приватним підприємствам показує два основні недоліки:

- 1) високий ступінь кредитного ризику в реальному секторі економіки;
- 2) знецінення національної валюти підштовхує банки задіювати власні активи в короткостроковий термін.

В даний час, монетарна політика Нацбанку повинна спрямовуватись на створення механізму впливу кредитного ринку на певні сектори та підприємства з додатковим фінансуванням, що може бути конкурентоспроможним на внутрішньому та зовнішньому ринках.

Список використаних джерел:

1. Гроші та кредит / [М. І. Савлук, А. М. Морозов, І. М. Лазепко, І. В. Шамова.] – К: КНЕУ, 2011. – 589 с.
2. Круш П. В. Гроші та кредит / П. В. Круш, В. Б. Алексеев. – Київ: Центр учбової літератури, 2010. – 216 с.
3. Щетинін А. І. Гроші та кредит / А. І. Щетинін. – Київ: Центр учбової літератури, 2008. – 432 с.
4. Сайт Державного комітету статистики <http://www.ukrstat.gov.ua>.
5. Сайт Національного Банку України <https://bank.gov.ua>.